

Inspiratieavond Adviesraden Herentals

16 mei 2019

Inleiding

Mien Van Olmen

Keynote

Wim Van Roy – De Wakkere Burger

PARTICIPATIE & DYNAMISCHE ADVIESRADEN

Herentals, 16 mei 2019

**DE WAKKERE
BURGER**

participatie & democratie

Intro

Ontstaan

°1983, stichting Lodewijk De Raet (Kwadraet)

Werking

- Sociaal-culturele organisatie voor een participatieve democratie
- Informeren en betrekken van burgers bij beleid en politiek

→ **ruime ervaring met adviesraden...**

...positief-kritisch!

Op de agenda...

- Veranderende context rondom adviesraden
- Nieuwe vormen van participatie
- Plus- en minpunten in werking van adviesraden
- Toekomstvisie adviesraden
 - algemene krijtlijnen
 - praktijken
- Vragen?

Trends in 50 jaar participatie...

-- 1^e generatie (jaren 1970):

- inspraak-democratie **[adviesraden ...]**
- beleid laat burger feedback geven over plannen
- top-down

-- 2^e generatie (jaren 1990):

- interactief beleid [structuurplanning ...]
- beleid laat burger op voorhand meedenken over plan
- top-down

-- 3^e generatie (jaren 2000 e.v.):

- directere democratie [wijkbudget ...]
- beleid faciliteert burgerinitiatieven
- bottom-up

-- de 3 generaties leven naast elkaar

Trends in 50 jaar adviesraden...

Nieuwe verhouding adviesraad – beleid:

Professionalisering gemeentediensten + Juridisering, procedures...

→ **Kunnen adviesraden volgen? Welke meerwaarde?**

Andere vormen van lidmaatschap:

Korter, wisselend en thematisch engagement

→ **Hoe kunnen adviesraden nieuw bloed aantrekken?**

Digitale revolutie:

Direct contact burger- bestuur + Vlotte, goedkope communicatie

→ **Welke impact op adviesraden?**

Trends in 50 jaar adviesraden...

→ Participatie is overal !?

wijkgericht

**volks-
raadpleging**

Alternatief voor de adviesraden

- Loting, burgerpanels, G-1000's...

Loting: pluspunten

- **Voorbeelden:** IJsland, Ierland...
maar ook: Gent, Duitstalige Gemeenschap...
- **Meer correcte representatie**
 - **inclusiever:** 'afwezige' doelgroepen betrokken
 - **minder dominantie:** niet alleen 'actiefste' burgers of belangengroepen krijgen het woord
 - **rotatie:** steeds andere mensen krijgen inspraak
- **Meer creatieve, nieuwe ideeën**
- **Geïnformeerde discussie → dus info op voorhand**

Gemeenteraad & Participatie

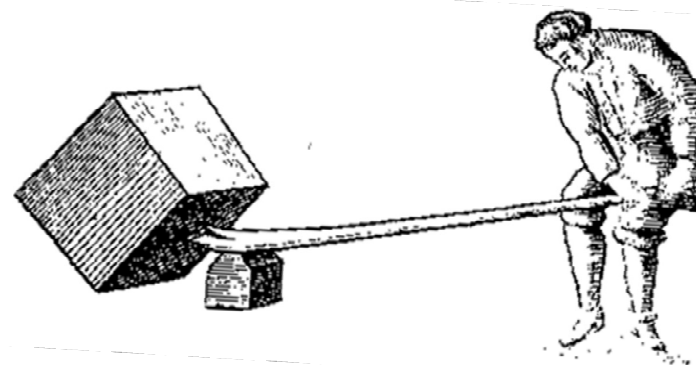
NIEUW

- **Burgers en beleid denken samen na over ‘kwesties’**
 - Burgers, adviesraden en GR-commissies
 - Overlegtafels begeleid door GR-leden
 - Burgerpanels, feedback-kabinetten... (geloot?)

Participatie zou... *[erg ruw samengevat]*

Q x D

**INHOUDELIJKE
KWALITEIT**
diepte

**RUIM & DIVERS
DRAAGVLAK**
breedte

**DE WAKKERE
BURGER**
participatie & democratie

**Van de participatietrends
...terug naar de adviesraad 2.0 !!!**

Adviesraden in vogelvlucht: kritiek

Beperkte samenstelling:

Niet representatief: vooral verenigingen, ouder publiek...

Weinig wervend voor nieuwkomers

Beperkte meerwaarde voor het beleid:

Weinig focus op advies

Vooral organisatie- en forumtaak

Weinig planmatige aanpak:

Afwachtend, niet proactief – zie bv. memorandum met oog op meerjarenplanning

Adviesraden in vogelvlucht: kritiek

Kritiek is niet nieuw → Vlaams Parlement 1997

“De output van de bestaande adviesraden is immers zeer ontgoochelend. Men moet daarom vermijden om de adviesraden via wetgeving te institutionaliseren. Men zou beter een creatief en toekomstgericht debat voeren over andere formules van communicatie met de bevolking”

Adviesraden in vogelvlucht: potentieel

- **Betrokken kern van voortrekkers**
- **Breed netwerk**
- **Nuttige ervaring en kennis**
- **Permanent klankbord voor beleid**

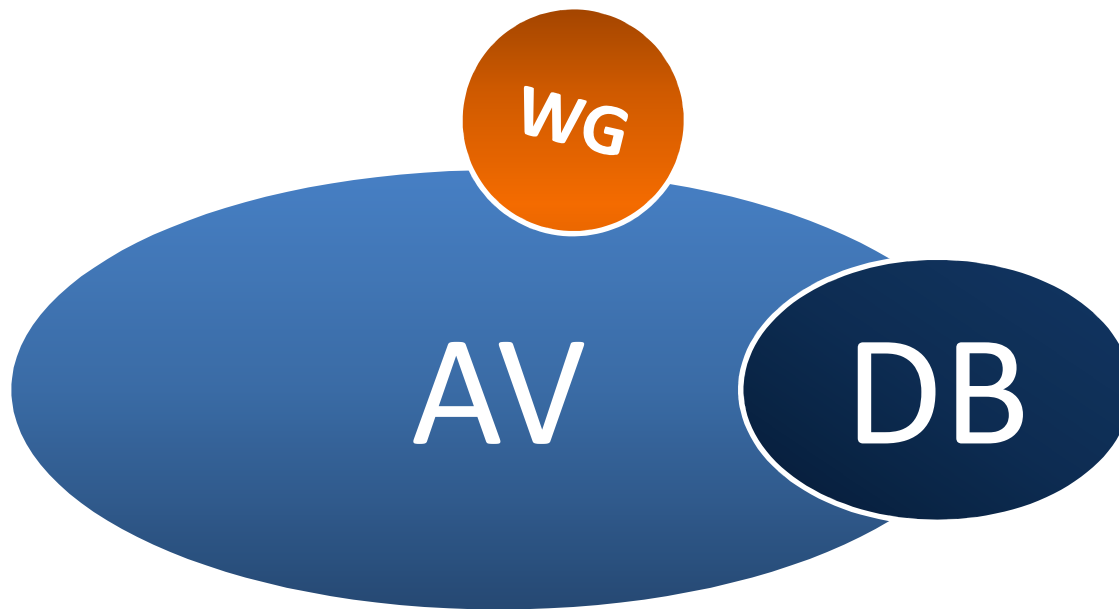

→ **Hoe kunnen adviesraden relevant blijven?**

Toekomststrategie

- **Kern als spil behouden**
- **Open, soepele structuur en lidmaatschap**
- **Inhoudelijke diepgang - Thematisch**
- **Zichtbare raad**
- **Samenwerking met andere raden...**

Situatie vandaag dynamiseren...

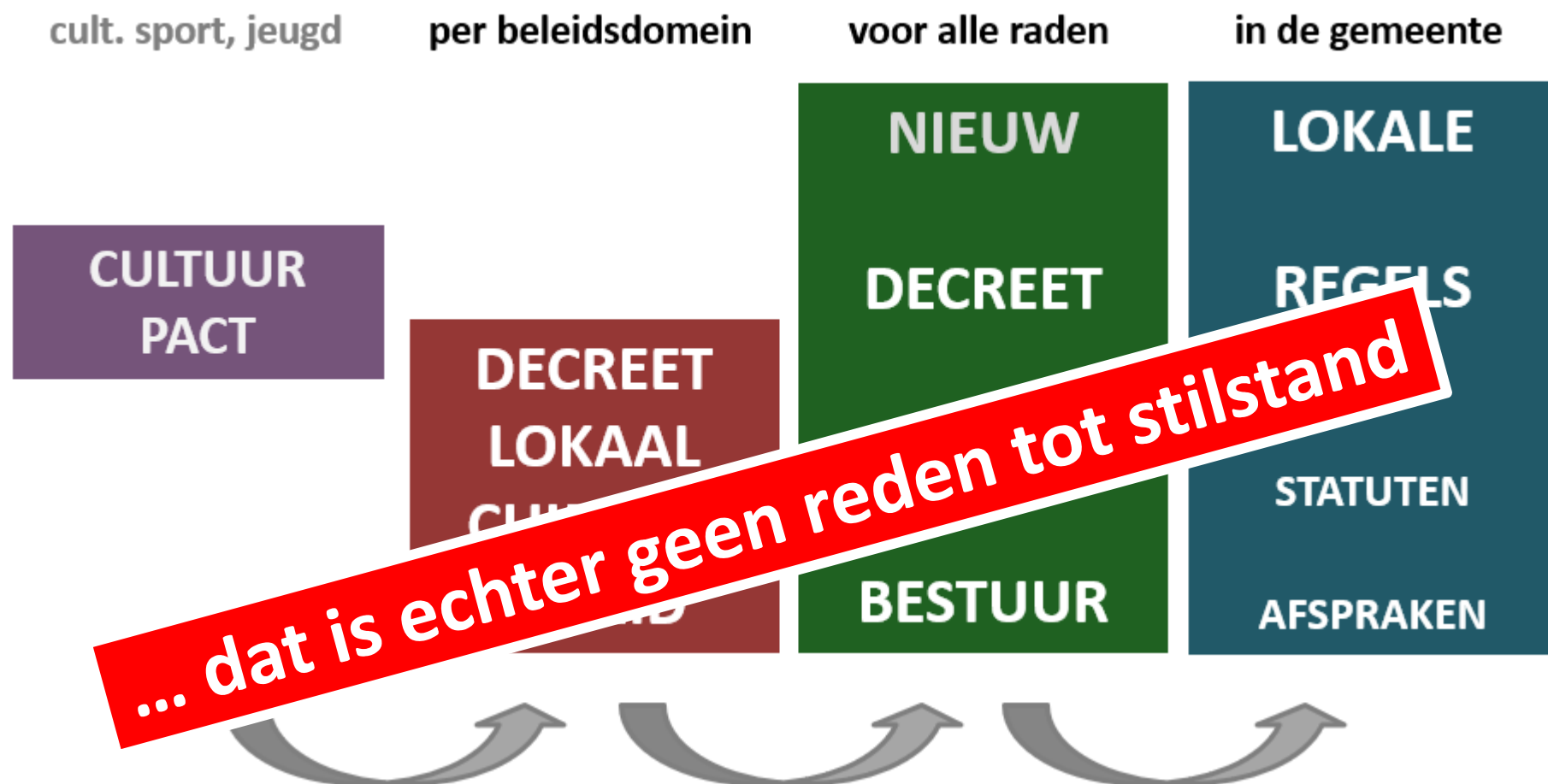
Regelgeving adviesraden

- gemeenteraad bevoegd
- aantal man/vrouw
- rol politici

→ **OPEN KADER**

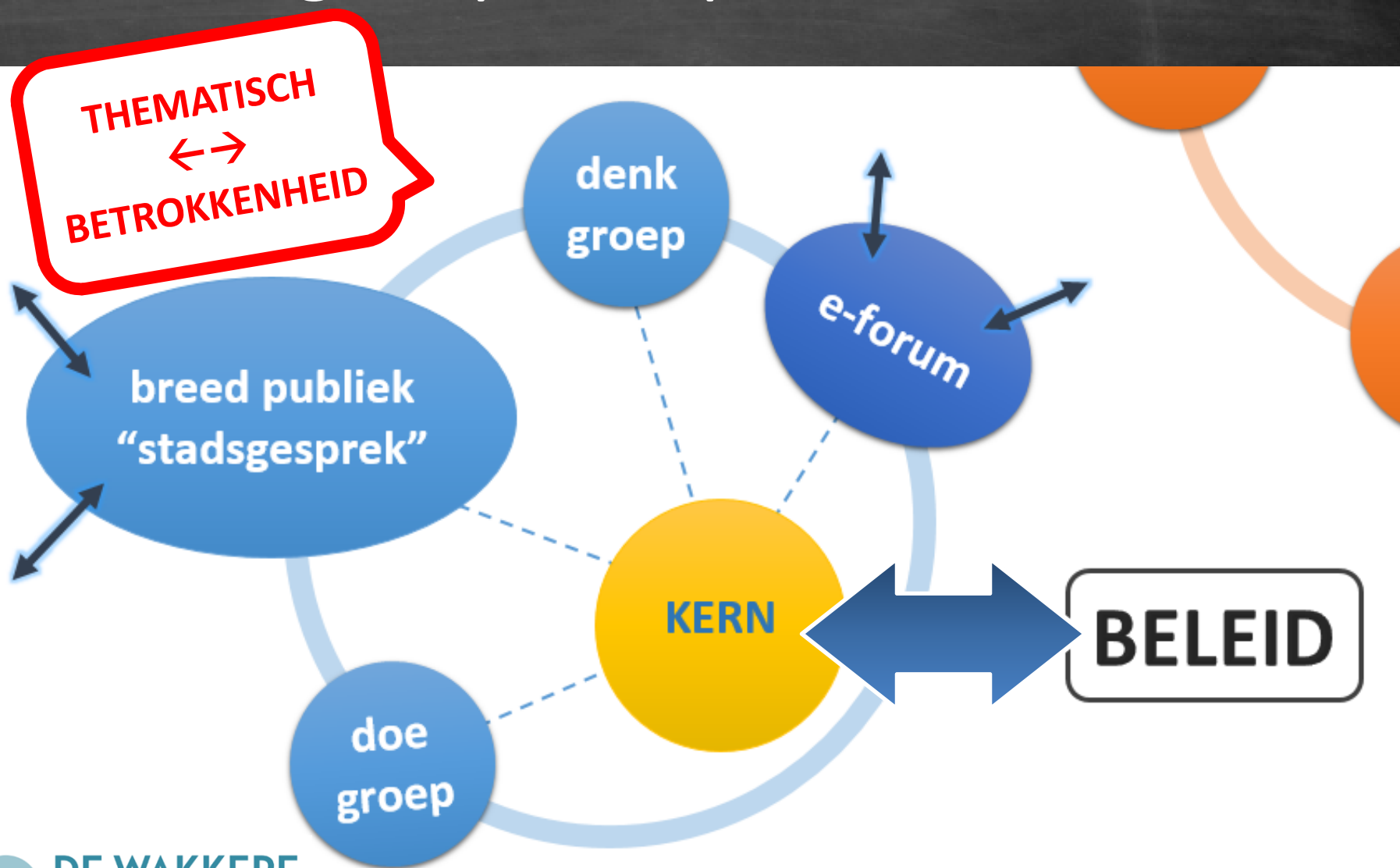
Regelgeving 'cultuur' als voorbeeld

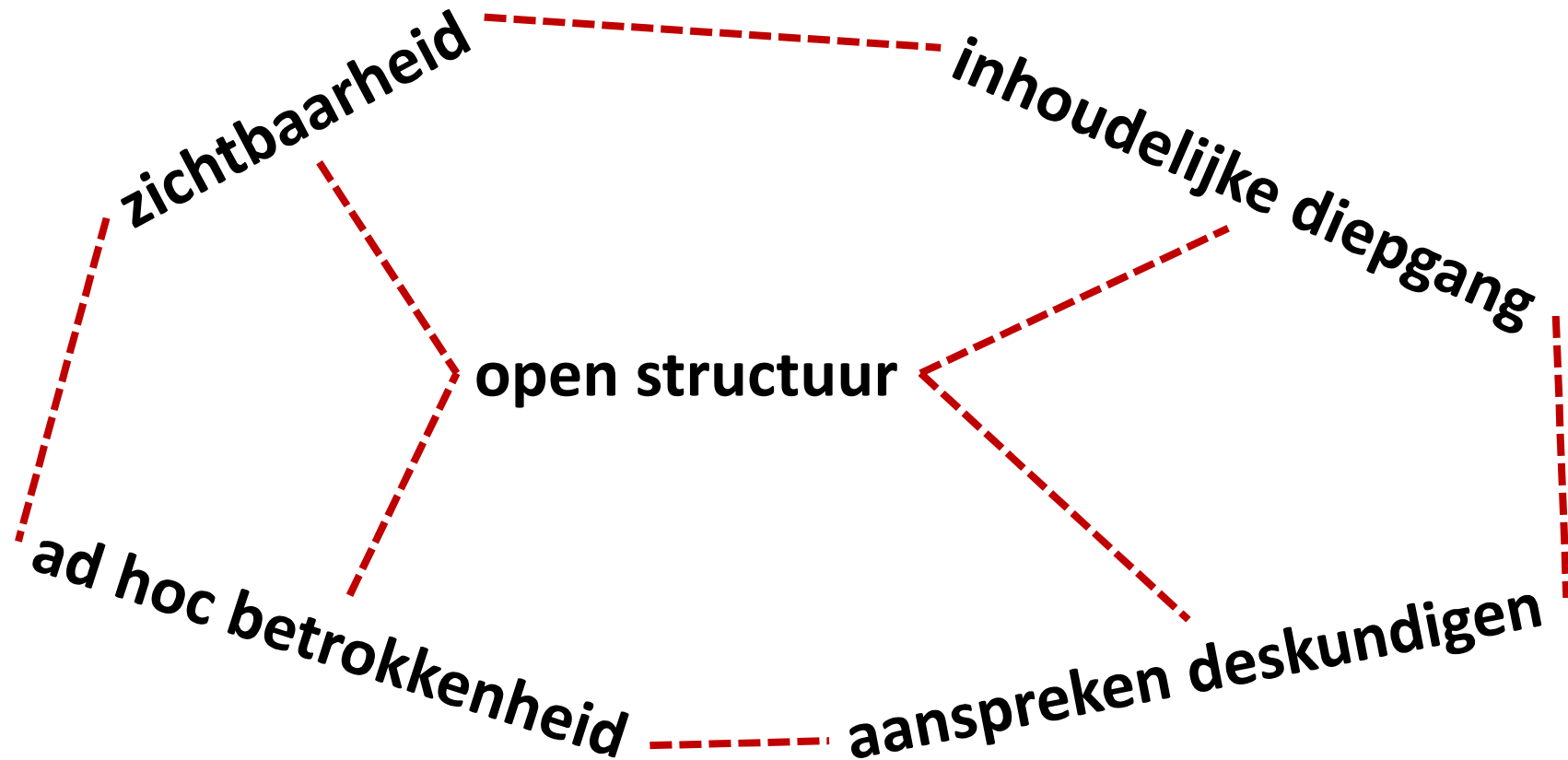
verslag parlementaire vragen:

<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1308138/verslag/1309782>

... richting soepele, open adviesraden

Toekomstvisie → praktijken

→ **Opgelet! Niet één blauwdruk.**

Richting → Open structuren

Open forum i.p.v. klassieke AV:

Brede oproep, wervende thema's of sprekers
Niet de klassieke verenigingenagenda
Talentendatabank

Vindplaatsgerichte aanpak

Ga op locatie (DC)
Stap naar doelgroep toe
Deelgemeenten?

Richting → Inhoudelijke diepgang

Clusters of deelstructuren:

Groeperen per thema, werksoort...

Apart adviesorgaan

Adviesinstantie “los van” een verenigingenforum

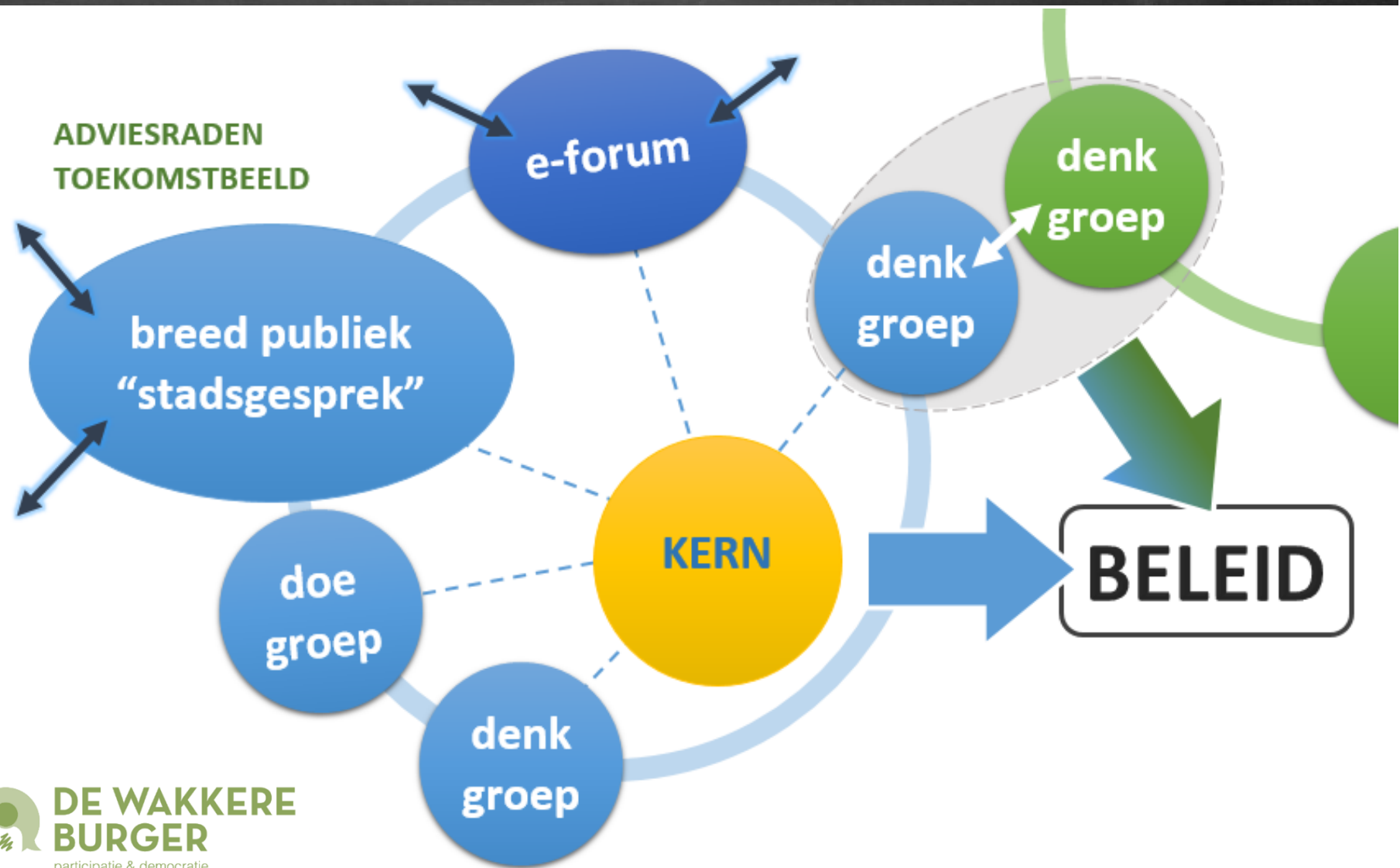
Zicht op beleidsagenda – Retroplanning

Overleg over politieke plannen

Planning: info, denkwerk, externe betrokkenheid, advies...

Een jaarlijkse beleidstoelichting (voor alle raden > samenwerking)

Richting → Samenwerking

Richting → Samenwerking

Agenda en verslagen uitwisselen

Ambassadeurs

1 raad met deelraden, clusters...

Interradenoverleg

Gezamenlijke vergaderdatum (!)

bv. uurtje apart' en 'uurtje samen'

Gezamenlijke werkgroep rond thema/dossier

→ Wat is het doel? Daaruit volgt structuur/aanpak!

**Ten slotte:
kort iets over de adviesopdracht**

Advies en diepgang

Opvolging advies

VOORBEELD OPVOLGING ADVIEZEN

SENIORENRAAD

2016

datum	advies-nr	onderwerp	antwoord gemeentebestuur	realisatie / opvolging	af
4/02/2016	2016/1	spontaan advies voor plaatsing van zit-en rustbanken in de deelgemeente Dorpegem	positief antwoord - bijkomende vraag aan adviesraad: Maak een voorstel met concrete plaatsen voor deze zitbanken,	zie 2016/2	ok
4/02/2016	vraag	meer info over de plannen voor uitbreiding Woonzorgcentrum			
7/04/2016	2016/2	plaatsing van zit-en rustbanken in de deelgemeente Dorpegem - suggestie van 6 plekken voor zit- en rustbanken	positief antwoord - aanbesteding en aankoop volgt	plaatsing banken in nov 2016	ok
2/06/2016	2016/3	positief advies over subsidiereglement 2017 voor verenigingen	/	goedgekeurd Gemeenteraad 11/09/2016	ok
6/10/2016	vraag	herhaling vraag: meer info over de plannen voor uitbreiding Woonzorgcentrum	toelichting volgt op info-moment begin 2017		
1/12/2016	2016/4	spontaan advies voor een betere busverbinding De Lijn naar het Algemeen Ziekenhuis in buurgemeente Zuidorp			
	vraag	info over situatie herbestemming kerkgebouw in parochie Sint-Martinus			

2017

[...]

**DE WAKKERE
BURGER**

participatie & democratie

Vragen?

Contact DWB

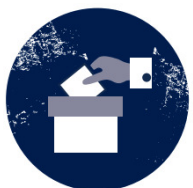
Priemstraat 51 – 1000 Brussel

T 02-274.24.02

wim@dewakkereburger.be

www.dewakkereburger.be

<https://adviesraden.home.blog/>

DEMOCRATIE &
VERKIEZINGEN

BURGERS IN
ACTIE

ADVIESRADEN

BUURT
INITIATIEVEN

BEGROTINGS
PARTICIPATIE

MEMORANDA

5 inspirerende voorbeelden

Wannes Van Coillie & Jef Van Eyck

DIT CHARTER OF PACT TUSSEN VORST EN VOLK KAN WORDEN BESCHOUWD ALS EEN KIEM VAN DE RECHTS-STAAT EN ALS EEN EERSTE VORM VAN GRONDWET. HET ZAL LATER INSPIREREND WERKEN BIJ DE CONSTITUTIONELE VORMING VAN ENGELAND, FRANKRIJK EN ZELFS DE VERENIGDE STATEN.

alias CASTOR 2012

Kortenberg 2020 Oriëntatienota

In welke gemeente willen wij leven in 2020?
Wat vinden wij echt dan belangrijk?
Waar willen we voor gaan?
In welke omgeving willen we
onze kinderen of kleinkinderen zien opgroeien?

Radio Ongelikten Beir

Jeugdraad Beernem

Radio Ongelikten Beir

Jeugdraad Beernem

MIJN 2040

Experimenteren met participatie
in de stadsregio Turnhout

Mijn 2040

Vormingplus Kempen & De Koep

Mijn 2040

Vormingplus Kempen & De Koep

binnenin: de unieke
Stadsregiokaart
dromen en actie plannen
voor de volgende decennia
op één kaart!

Dromen en feiten over de toekomst van Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar

MIJN 2040 EKSPRES

niet serieus, maar ook niet om te lachen !

oplossing
WWW.MIJN2040.BE
16
in 2016
?
Aan pag. 11

STUUR ONS
JE DROOM
EN WIN!

PAG. 7

volg ons op
facebook

mijn2040

Over de dromen voor de Stadsregio van een pak burgers.
Ook die van jou?

verantwoordelijke voor de afbeeldingen: de afbeeldingen van het gebied en de regio van de Stadsregio van Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar. Het is een afbeelding van de Stadsregio van Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar. Het is een afbeelding van de Stadsregio van Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar.

Mijn 2040

Vormingplus Kempen & De Koep

Mijn 2040

Vormingplus Kempen & De Koep

Mijn 2040

Vormingplus Kempen & De Koep

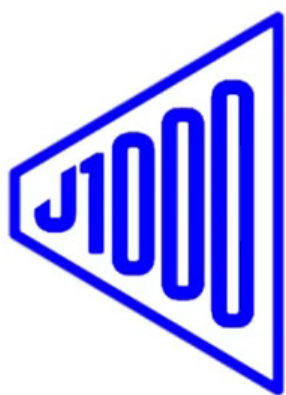
J1000

Heilig Graf Turnhout

J1000

Heilig Graf Turnhout

OLD SCHOOL IN DE TOEKOMST

26 & 27 mei 2018

J1000

J1000

Heilig Graf Turnhout

Meer dan 50 tips voor een goede samenwerking
tussen gemeente en verenigingen

Kijk verder dan je adviesraad

Breng gelijkgestemden samen

De ambtenaar als netwerker

Plan Kolos

Arrondissement Turnhout

Een flexibele dienstverlening

Gedeelde kost is halve kost

Beheer samen infrastructuur

Plan Kolos

Arrondissement Turnhout

Gemene delers:

- Creatief
- Communicatief
- Gefaseerd
- “De baan op”
- Gericht gerekruteerd
- ...
- Methodisch divers
- Inhoudelijk sterk
- Gedragen
- Positief
- Plezant

Vervolgtraject

Mien Van Olmen

